

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 250. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358575216/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Man læse følgende Vers af *Lovell* og den efterfølgende Betragtning:

Willkommen, erhabenster Gedanke,
Der hoch zum Gotte mich erhebt.

Die Wesen sind, weil wir sie dachten.
In trüber Ferne liegt die Welt,
Es fällt in ihre dunkeln Schachten
Ein Schimmer, den wir mit uns brachten.
Warum sie nicht in wilde Trümmer fällt?
Wir sind das Schicksal, das sie aufrecht hält!

Den hangen Ketten froh entronnen
Geh' ich nun kühn durchs Leben hin
Den harten Pflichten abgewonnen.
Von feigen Thoren nur ersonnen.
Die Tugend ist nur, weil ich selber bin,
Ein Widerschein in meinem innern Sinn.

Was kümmern mich Gestalten, deren matten
Lichtglanz ich selbst hervorgebracht?
Mag Tugend sich und Laster gatten!
Sie sind nur Dunst und Nebelschatten.
Das Licht aus mir fällt in die finstre Nacht.
Die Tugend ist nur, weil ich sie gedacht.

Saaledes behersker min ydre Sans den legemlige, min indre Sans den aendelige Verden. Alt er underordnet min Vilkaarlighed; enhver Ting, enhver Handling kan jeg kalde, hvad det behager mig; den levende og livløse Verden hænger i Kæder, som min Aand styrer; mit hele Liv er kun en Drøm, hvis mangfoldige Skikkelser forener sig efter min Vilje. Jeg selv er den eneste Lov i den hele Natur, og denne Lov adlyder Alt.

Naar Friedrich Schlegel senere udraaber: «Fichte er ikke tilstrækkelig ubetinget Idealist . . . jeg og Hardenberg (Novalis) er det dog mere,» saa har allerede ti Aar i Forvejen, og længe før der blev Tale om Romantik og romantisk Skole, Tieck øjnet den Vej, som den nye Skole vilde slaa ind paa: Den Enkeltes Gaaen op i personlig Vilkaarlighed og denne Vilkaarligheds Op-højelse til Livets og Kunstens Kilde under Navnet Fantasi. *Lovell* føres ad denne Bane ud over alle afstukne Grænser. Medens *Johannes Forførelsen*, der i vor Literatur fuldender og afslutter denne Type, bestandig holder sig indenfor et vist Skema, i Af-